

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Základní škola a praktická škola Hustopeče, příspěvková organizace,
Šafaříkova 24, 693 01 Hustopeče u Brna

Škola vytváří tento program jako základní nástroj prevence. Jde o komplexní systémový prvek v realizaci preventivních aktivit. Program je nejméně jednou ročně vyhodnocován, sleduje se účinnost, průběh, měří se efektivita jednotlivých aktivit. Pro školu je závazný a podléhá kontrole České školní inspekce.

Školní rok: 2025/2026

Školní metodik prevence: Mgr. Yvona Bartoňková

Výchovný poradce: Bc. Ingrid Janovcová

Školní psycholog: Mgr. Hana Forejtníková

Úvod

Motto:

Nejúčinnější a nejlevnější prevencí je zdravá výchova dětí v rodině a ve škole.

Dobrá výchova dětí je i programem prevence jednotlivých zdraví poškozujících a život znehodnocujících závislostí a jevů. Na každého z nás jsou v životě vyvíjeny nejrůznější tlaky z vnějšího prostředí. Ne všem se ale daří vyrovnat se přiměřeně a zodpovědně s každodenními problémy, osobními a sociálními požadavky, konflikty, školními problémy a ostatními náročnými životními situacemi. Řešení pak často nacházíme ve zneužívání drog a alkoholu, v šikaně a násilí, záškoláctví a dalších formách nežádoucího chování sociálně patologického typu.

Program primární prevence je možno chápat jako soubor školních aktivit, vedoucích ke zdravému životnímu stylu a k zamezení výskytu školního, profesního, osobního nebo sociálního selhání žáků. Program je zaměřen na všechny žáky. K jeho naplnění by se mělo spojit co nejvíce spolupracujících subjektů, zejména rodiče žáků a učitelé.

Charakteristika školy

Jsme školou pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami zřízenou podle § 16, odst. 9 s dlouholetou tradicí. V letošním školním roce navštěvuje školu 81 žáků s různým stupněm a druhem postižení. Všichni žáci naší školy mají mentální postižení, a to buď lehké, středně těžké nebo těžké. Dále vzděláváme žáky se souběžným postižením více vadami a žáky s autismem.

Většina žáků s lehkým mentálním postižením je schopna bez větších problémů chápat nebezpečí rizikového chování i sociálně patologických jevů. Aby byla prevence v této oblasti alespoň částečně úspěšná, je nutné uskutečňovat preventivní aktivity a konkrétní témata velmi zjednodušeně, vždy s přihlédnutím k mentálním možnostem žáků.

Žáci se středně těžkým mentálním postižením většinou nejsou schopni kvůli své mentální úrovni pochopit pojem rizikové chování a tudíž ani jeho závažnost a nebezpečí. Přesto se snažíme i pro některé žáky s

tímto postižením realizovat preventivní programy, které jsou však vždy přizpůsobovány jejich mentální úrovni. Jedná se především o spolupráci s policií a hasiči, dále jsou pak témata rizikového chování začleňována do výuky, a to vždy tak, aby žáci pochopili základní témata jako např. kamarádství, slušné chování, ubližování, zdravá strava apod.

Ve výchovně vzdělávacím procesu jde hlavně o dosažení co nejvyšší míry socializace každého žáka v rámci jeho zdravotních omezení, případně o co nejlepší zařazení do pracovního procesu a do společnosti celkově.

Analýza současného stavu na škole

Zneužívání návykových látek mezi našimi žáky naštěstí není rozšířené. O úplné absenci však hovořit nelze. Kouření klasických cigaret se u žáků objevuje v menším měřítku než v dřívějších letech, zato však narůstá užívání elektronických cigaret (vaporizérů) a nikotinových sáčků. Přímé odhalení ve škole jsme zatím řešit nemuseli.

K největším problémům se kterými se ve škole potýkáme patří lhostejnost, zlomyslnost, vulgarismy, slovní agrese a provokace. V poslední době se zvyšuje závislost žáků na mobilních telefonech, která vede k narušení komunikačních schopností mezi žáky. Od školního roku 2024 – 25 je používání mobilních telefonů na naší škole zakázáno.

Školní poradenské pracoviště v letošním roce tvoří ředitelka školy Mgr. Blanka Vetýšková, výchovný poradce Bc. Ingrid Janovcová, školní psycholog Mgr. Hana Forejtníková a metodik prevence Mgr. Yvona Bartoňková. **Členové ŠPP působí také jako preventivní tým, který se zabývá řešením rizikového chování žáků. Preventivní tým se schází 1x za měsíc, v případě nutnosti neodkladně.**

Cíl MPP

Cílem působení v oblasti prevence sociálně patologických jevů je dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku a jeho zdravotnímu postižení s posílenou duševní odolností vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům.

Dlouhodobé cíle

- prevence a minimalizace rizikového chování
- vedení žáků k samostatnému rozhodování a řešení problémů
- podpora sociálních dovedností žáků vůči tlaku vrstevnické skupiny
- zvyšování zdravého sebevědomí žáků
- vedení žáků ke schopnosti vnímat individuální odlišnosti spoluobčanů
- vedení žáků k podílení se na tvorbě prostředí a životních podmínek
- aktivní spolupráce všech pedagog. pracovníků na vytváření a realizaci systému prevence
- podpora vztahů mezi žáky 1. a 2. stupně (společné aktivity)

Krátkodobé cíle

CÍL	UKAZATEL DOSAŽENÍ CÍLE	CÍLOVÁ SKUPINA
vypracování třídních pravidel preventivního systému	třídní pravidla	žáci
kruhové hodiny	realizace kruhových hodin	žáci a pedagogové
udržení minimálního záškoláctví	počet neomluvených zameškaných hodin	žáci
důsledné dodržování pravidel pro podchycení podezřelé absence	absence	lékaři, rodiče
vzdělávání pedagogů v oblasti prevence	účast pedagogů na seminářích	pedagogové

uskutečnění společných akcí pro děti a rodiče	realizace akcí	žáci a rodiče
odbourávání lhostejnosti, zlomyslnosti žáků, posilování vzájemné pomoci a spolupráci mezi žáky	zlepšení školního klimatu, snížení počtu problémových situací	žáci

Pravidla pro podchycení podezřelé absence

- telefonický pohovor se zákonnými zástupci žáka
- telefonický pohovor s dětským lékařem žáka
- osobní pohovor se zákonnými zástupci žáka
- nahlášení podezřelé či neomluvené absence na OSPOD
- následný monitoring žáka

Vzdělávání pedagogů

Všichni pedagogičtí pracovníci věnují pozornost problematice drog, šikany a násilí, záškoláctví, kriminality, rizikového sexuálního chování, vandalismu, projevům rasismu a xenofobie i dalším, nově vznikajícím projevům rizikového chování. Pedagogové reagují hned při objevení prvních náznaků nežádoucího chování a vyvozují patřičné důsledky. Kromě samostudia se v této oblasti pedagogové vzdělávají na odborných, vhodně vybraných seminářích a kurzech dle aktuálních nabídek.

Vzdělávání v oblasti specifické prevence

Termín	Aktivita	Obsah	Jméno
září	setkání VP + ŠMP	MPP, nové informace, výměna zkušeností	Mgr. Bartoňková – ŠMP Bc. Janovcová - VP
listopad	sexuální výchova žáků s mentálním postižením	materiály, metodika, metody, právní rámec	Mgr. Vetýšková
březen	setkání VP + ŠMP	MPP, nové informace, výměna zkušeností	Mgr. Bartoňková – ŠMP Bc. Janovcová - VP

Tento plán je pouze orientační, pedagogičtí pracovníci se účastní různých vzdělávacích aktivit na základě aktuálních nabídek vzdělávacích center.

Aktivity spojené s prací školního metodika prevence

- vytváří Minimální preventivní program
- zajišťuje práci s odborníky
- spolupracuje s MP PPP
- podporuje spolupráci třídy a třídního učitele
- pracuje s problémovými žáky
- koordinuje preventivní činnosti na škole
- monitoruje rizikové chování žáků na škole
- spolupracuje s ostatními pracovníky školy při řešení rizikové chování žáků
- spolupracuje s rodinou hlavně v poradenské činnosti
- věnuje se osvětě pro zákonné zástupce i veřejnost
- předává informace učitelům i žákům
- shromažďuje materiály ze školení k rizikovému chování žáků

- shromažďuje informace o žácích v rámci prevence rizikového chování v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů
- vede záznamy o navržených a realizovaných opatřeních
- eviduje výskyt rizikových forem chování u žáků a záznamy z jednotlivých šetření

Školní metodik prevence spolupracuje s:

- výchovným poradcem
- třídními učiteli
- školním psychologem
- vedením školy
- ostatními, i nepedagogickými pracovníky školy

Školní metodik prevence se přímo účastní:

- mapování výskytu rizikového chování na škole
- řešení rizikového chování na škole
- spolupráce s odbornými zařízeními
- jednání s rodiči
- spolupráce s okresním metodikem prevence

Aktivity spojené s prací ostatních pedagogů

- v rámci výchovně vzdělávacího procesu se věnují rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností
- učí podle principů a metod v rámci koncepce školy
- provádějí průběžnou diagnostiku žáků a třídy
- vzájemně hodnotí uplynulé období na pedagogických radách
- konzultují případné problémy, navrhují výchovná opatření
- úzce spolupracují se zákonnými zástupci žáků
- spolupracují s odbornými institucemi a lékaři

Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Škola má velmi dobrou spolupráci s odborníky a organizacemi v této problematice.

PPP Břeclav, okresní metodik prevence Mgr. Adamusová	vyšetření žáků, doporučení PO, konzultace, pomoc při vypracovávání IVP, konzultace při řešení problémových situací, nabídky vzdělávacích seminářů
Děťští a odborní lékaři	konzultace, podchycení absence
Policie	konzultace při řešení problémových situací, pomoc při snižování záškoláctví, zážitkové akce, besedy
OSPOD	posudky, konzultace, hlášení problémových situací
SPC , PPP	vyšetření žáků, doporučení PO, konzultace, pomoc při vypracovávání IVP
CVČ Hustopeče	nabídka programů a volnočasových aktivit
Město Hustopeče	nabídka programů pro žáky, výpomoc školy při péči o životní prostředí

Možnosti realizace prevence:

- plnění ŠVP
- respektování Školního řádu
- monitorování rizikového chování

- spolupráce se zákonnými zástupci žáků
- projekty
- Kruhové hodiny
- nástěnky
- preventivní programy a jednorázové akce
- dramatická výchova, sociální hry, obhajoba názoru, trénink zachování postojů
- výlety, exkurze
- návštěva divadelních představení, výstav, výukových a vzdělávacích programů
- vzdělávání pedagogických pracovníků
- volnočasové aktivity

Systém práce jednotlivých tříd v oblasti prevence

1. stupeň

Důraz je kladen na:

- navozování příznivého sociálního klimatu ve třídě
- respektování Školního řádu
- respektování druhých lidí (tolerance, odlišnosti jiných)
- podporu přátelství a mezilidských vztahů
- odbourávání lhostejnosti a zlomyslnosti
- osvojování a upevňování základních návyků
- správnou životosprávu
- volnočasové aktivity
- bezpečnost v kyberprostoru
- netolismus
- výchovu k ekologii

2. stupeň

Důraz je kladen na:

- zvyšování příznivého klimatu ve třídách
- rozvoj komunikace mezi žáky
- záškoláctví
- vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování
- odbourávání lhostejnosti
- minimalizace vulgárního chování
- toleranci, respektování druhých
- předcházení, příp. odstranění agresivního chování
- výchovu k odpovědnosti za zdraví
- správnou životosprávu (poruchy příjmu potravy, alkohol, kouření...)
- vandalismus
- využití volného času, netolismus, bezpečnost v kyberprostoru, hazardní sporty

Hodnocení MPP

MPP je pravidelně hodnocen na pedagogických radách.

Celkové mapování výskytu rizikového chování a závěrečné zhodnocení MPP je zpracováno k závěrečné pedagogické radě; výsledky pak slouží jako podklad pro zpracování MPP na příští školní rok.

Dále je poskytována zpětná vazba z hodnocení MPP okresnímu metodikovi prevence Mgr. Heleně Adamusové formou dotazníku na konci školního roku a také jsou poskytována souhrnná data o stavu školní prevence do Systému evidence preventivních aktivit.

Plánované akce na školní rok 2025/2026

Aktivity nespécifické prevence

AKTIVITY	TERMÍN	GARANT	CÍL	CÍLOVÁ SKUPINA
Vánoční dílny	prosinec	Mgr. Průdková	upevňování vztahů mezi žáky a rodiči, společné využití volného času	žáci a rodiče
Velikonoce ve škole	duben	Mgr. Bartoňková	upevňování vztahů mezi žáky a rodiči, společné využití volného času	žáci a rodiče
sportovní odpoledne pro žáky a rodiče	květen	Mgr. Pavlů	prohlubování vztahů mezi žáky a rodiči, respektování pravidel, společné využití volného času	žáci a rodiče
Den rodiny	květen	Bc. Janovcová	upevňování vztahů mezi žáky a rodiči, společné využití volného času	žáci a rodiče
ozdravný pobyt, výlety	červen	Mgr. Baxantová, třídní učitelé	upevňování vrstevnických vztahů	žáci, rodiče
Kruhové hodiny	každý měsíc	ŠMP, VP, třídní učitelé	hodnocení uplynulého měsíce, rozvoj žákovských vztahů, řešení problémových situací	všichni žáci, učitelé

Aktivity specifické prevence

AKTIVITY	TERMÍN	GARANT	CÍL	CÍLOVÁ SKUPINA
Adaptační den	září	Mgr. Bartoňková	začlenění nových žáků, rozvoj žákovských vztahů	XI. třída
Adaptační den	září	Mgr. Pavlů	rozvoj žákovských vztahů	XII. třída
Dopravní výchova	září	Bc. Janovcová	bezpečnost žáků v silničním provozu, prevence krizových situací	všichni žáci
Návštěva hasičů	duben	p. Fröhlichová	Krizové situace	všichni žáci
Kruhové hodiny	každý měsíc	ŠMP, VP, třídní učitelé	řešení aktuálních problémů, rozvoj žákovských vztahů	všichni žáci

Tematické bloky pro žáky

AKTIVITA	CÍLOVÁ SKUPINA	GARANT	ČASOVÉ ROZVRŽENÍ
výtvarně dramatický kroužek	zájemci	Mgr. Babych	říjen - květen
aerobik	zájemci	Š. Jurasová	říjen - květen
zpívání s kytarou	zájemci	Bc. Nováková	říjen - květen
výtvarný kroužek	zájemci	Mgr. Nováková	říjen - květen

Jednorázové akce

AKTIVITA	CÍLOVÁ SKUPINA	GARANT	ČASOVÉ ROZVRŽENÍ
rehabilitační pobyty	Morkůvky	Mgr. Nováková	podzim, jaro
branně orientační závod „Bušmen“	6. - 9. ročník ZŠ	Mgr. Pavlů	říjen
turnaj v přehazované	6. - 9. ročník ZŠ	Mgr. Pavlů	říjen
pěvecká soutěž	všichni žáci	p. Fröhlichová	listopad
Mikuláš	1. st. + ZŠS	Mgr. Průdková	prosinec
turnaj ve vybíjené - okres	5. - 9. ročník ZŠ	Bc. Peroutková	prosinec
recitační soutěž	všichni žáci	Mgr. Průdková	březen
lyžařský výcvik žáků	5. - 9. ročník ZŠ	Mgr. Pavlů	březen
turnaj v kopané - okres	5. - 9. ročník ZŠ	p. uč. Bartoněk	březen
jarní přechod Pálavy	6. - 9. ročník ZŠ	Mgr. Pavlů	duben
SHM - atletika	všichni žáci	p. uč. Bartoněk	květen
návštěva partnerské školy Boskovice	8. + 9. ročník ZŠ	Mgr. Pavlů	červen
ozdravný pobyt	všichni žáci	Mgr. Baxantová	červen
školní výlety	všichni žáci	třídní učitelé	červen

Metody a formy práce pro dílčí aktivity

Konkrétní aktivity podporující primární prevenci

- výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních – vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování
- zaměření pozornosti na nabídky a projekty prevence drogových závislostí, konzumace alkoholu, vandalismu, rasismu, násilí, komerčního sexuálního zneužívání apod.
- zvýšená pozornost prevence kouření - osvěta v rámci hodin Ov, třídnických hodinách atd.
- osvěta v oblasti správné životosprávy – poruchy příjmu potravy – mentální anorexie a bulimie (blok v rámci hodin Ov, videoprojekce)
- přednášky, besedy a pořady věnované sexuální výchově a prevenci AIDS (absolvování vybraných pořadů dle nabídky)
- témata zaměřená na práci s národnostními menšinami směřující k potlačení rasismu a xenofobie
- zvyšování příznivého klimatu ve třídních kolektivech formou organizování výletů, exkurzí, pobytů

- v přírodě, lyžařského výcvikového kurzu, třídních programů školního psychologa atd.
- organizování akcí směřujících k oživení klimatu ve škole a zábavnou formou zpříjemnění školního prostředí (tematické dny, sportovní akce, víkendové aktivity atd.)
- nabídka volnočasových aktivit
- účast v soutěžích
- environmentální výchova (třídění odpadu, výukové programy, zapojení do ekologických soutěží apod.)
- pravidelná setkání umožňující kontinuální práci a prevenci problémů ve třídách

Aktivity zaměřené na rodiče a veřejnost

- seznámení rodičů s MPP
- nabídka konzultačních hodin třídních učitelů, výchovného poradce, školního metodika prevence
- nabídka propagačních materiálů o návykových látkách
- informace o nebezpečí návykových látek na třídních schůzkách

Ke zjištění aktuálního stavu rizikového chování jsou ve škole využívány dotazníky, práce třídních učitelů, podněty žáků, schránka důvěry, třídnické hodiny, hodiny předmětů výchovného charakteru, Kruhové hodiny.

Školní metodik prevence (ŠMP) spolupracuje s:

- výchovným poradcem
- třídními učiteli
- školním psychologem, sociálním pedagogem, speciálním pedagogem
- vedením školy
- ostatními, i nepedagogickými pracovníky školy
- je ŠMP současně výchovný poradce?

Dne 24. 9. 2025

Vypracovala : Mgr. Yvona Bartoňková
ŠMP

Seznam příloh :

- Příloha č. 1 - Kruhová hodina
- Příloha č. 2 - Plán jednotlivých tříd v oblasti prevence
- Příloha č. 3 - Informace pro rodiče o programu proti šikaně
- Příloha č. 4 - Program proti šikanování
- Příloha č. 5 - Strategie školy při výskytu podezřelé látky a při podezření na užití omamné látky
- Příloha č. 6 - Metodická doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže
- Příloha č. 7 - Plán školního metodika prevence
- Příloha č. 8 - Plán výchovného poradce
- Příloha č. 9 - Plán školního psychologa
- Příloha č. 10 - Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS

Příloha č. 1

Kruhová hodina

Kruhová hodina probíhá 1x za měsíc (koncem měsíce). Přítomni jsou vždy třídní učitelé jednotlivých tříd a metodik prevence nebo výchovný poradce (od 1. 9. 2019 zastává tuto funkci na naší škole jedna osoba). Ve vedení těchto hodin se střídají jednotliví učitelé.

Cílem kruhových hodin je vytvořit důvěryhodný vztah mezi žáky a učiteli, utváření a vyslovení vlastního názoru, umění poklidné diskuze a slušného vystupování, podpora zdravého sebevědomí a stmelování školního kolektivu.

Náplň kruhové hodiny

- řešení aktuálních problémů
- zhodnocení uplynulého měsíce
- připomenutí významných událostí
- připomínky, názory a náměty žáků i pedagogů
- vyzvednutí zdařilých žakovských prací a výsledků
- sociální hry
- diskuze

Příloha č. 2

Plán jednotlivých tříd v oblasti prevence (RTP – rámcový třídní program)

Témata týkající se rizikového chování žáků jsou běžně zařazována do denního života školy a zdůrazňována podle aktuálních problémů ve škole. Do vzdělávacího procesu jsou zařazována zejména v předmětech Občanská výchova, Český jazyk, Čtení, Přírodověda a Přírodopis, Pracovní výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova a Informatika a jsou praktikována různými formami a metodami.

Každá třída má vypracovaná vlastní pravidla prevence. Tato pravidla jsou utvořena na základě konkrétních potřeb a problémů dané třídy a hlavně podle schopností žáků; vytváří je třídní učitel společně s žáky. U žáků s těžším postižením vypracovává pravidla pouze učitel a snaží se vést žáky k jejich dodržování.

2., 3., 4. a 8. ročník ZŠS

- předcházení problémovému chování
- předcházení křiku a rušivému chování u jednotlivých žáků
- dodržování základních pravidel slušného chování
- rozvoj samostatnosti, soběstačnosti a sebeobsluhy obzvláště u žákyň vyššího ročníku
- rozvoj socializace

3. a 4. ročník ZŠS I. díl, 8. ročník ZŠS II. díl

- adaptace na nové prostředí třídy a novou třídní učitelku
- začlenění nového žáka do kolektivu třídy
- předcházení problémovému chování
- rozvoj komunikace a spolupráce mezi spolužáky
- dodržování pravidel slušného chování
- budování pozitivního klima třídy a rozvoj sociálních dovedností žáků

1., 2. a 3. ročník ZŠ a 4. ročník ZŠS

- adaptace žáků 1. ročníku a 3. ročníku do běhu školy, třídy (noví žáci)
- stmelování kolektivu třídy a předcházení negativního chování k sobě navzájem
- dodržování pravidel slušného chování
- předcházení problematického chování
- respektování dospělých
- rozvoj sociálních vazeb ve třídě
- předcházení skrytého záškoláctví- spolupráce s rodiči
- ohleduplné chování vůči nemocnému spolužákovi

1., 2. a 3. ročník ZŠ a 4. ročník ZŠS

- adaptace nových žáků na školní prostředí, třídní režim, jejich začlenění do třídního kolektivu
- rozvoj verbální komunikace, u neverbálních žáků prostřednictvím AAK
- navazování aktivní spolupráce s rodinami žáků za účelem podpory jejich komplexního osobnostního rozvoje
- dodržování zásad slušného jednání mezi spolužáky, vzájemná ohleduplnost a podpora spolupráce

5., 6., 7., 9. a 10. ročník ZŠS I. a II. díl

- stmelení kolektivu – adaptační hry, společné výlety a edukační programy
- podpora pozitivního klimatu třídy – nácvik komunikace, spolupráce a respektování pravidel, respektování individuality každého dítěte ve třídě
- začlenění žákyně na domácím vzdělávání a žáka se sníženou časovou dotací na výuku – zapojení do třídních aktivit
- učení orientované na praxi a život kolem nás – exkurze, pobyt v přírodě, environmentální programy, praktické činnosti
- prevence problémového chování – nácvik vhodných strategií u žáků s rysy PAS a s více vadami, upevnění režimu dne

4., 5. a 6. ročník ZŠ

- dodržování a upevňování zásad slušného chování (nejen v prostředí školy) a školních pravidel
- práce s emocemi - porozumění vlastním pocitům a práce s nimi, prosazování vlastního názoru bez verbální agrese (křik, urážení...)
- rozvoj samostatnosti, pracovních návyků a komunikace ve škole i běžných sociálních situacích (navázat komunikaci, říct si o pomoc)
- zdravý životní styl - zejména zdravé spánkové návyky, škodlivost energetických nápojů, důležitost správné stravy, osobní hygiena a další

6. a 9. ročník ZŠ

- začlenění žáků 6. ročníku do kolektivu
- dodržování společně vypracovaných pravidel chování
- upevňování a rozvíjení zásad slušného chování, dodržování ŠŘ
- rozvoj spolupráce mezi žáky
- začleňování pasivních žáků do přestávkových aktivit
- rozvoj samostatnosti a pracovních návyků

7. a 9. ročník ZŠ

- upevňování zásad slušného chování
- rozvoj vzájemné spolupráce mezi spolužáky
- přesné určení pravidel chování ve třídě a jejich dodržování
- samostatnost a pracovní návyky
- ochrana duševního zdraví – omezení času stráveného na mobilu
- dodržování správné životosprávy (energetické nápoje, kouření, zdravá strava, osobní hygiena, dostatek spánku, volnočasové aktivity)

7., 8., 9. a 10. ročník ZŠS

- zajištění klidné a podporující atmosféry, kde se žáci cítí jistí a přijímání
- minimalizace stresových situací
- rozvoj komunikace, sebeobsluhy, spolupráce s ostatními

- podpora empatie a respekt k druhým
- sledování změn v chování, emocích nebo výkonnosti
- podpora žáků k samostatnému řešení úkolů

Příloha č. 3

Informace pro rodiče o programu proti šikanování

Vážení rodiče,

žádná škola není zcela imunní proti výskytu šikanování. Proto chceme být připraveni zachytit případné ubližování silnějších slabším hned v počátku a účinně takové bezpráví zastavit. S tímto záměrem má naše škola vytvořen program proti šikanování, který je součástí Minimálního preventivního programu (MPP naleznete na webových stránkách naší školy). Důležitou součástí programu proti šikanování je spolupráce nás pedagogů s Vámi - rodiči. Prosíme Vás proto o pomoc. Kdybyste měli podezření či dokonce jistotu, že je Vašemu dítěti ubližováno, bezprostředně se na nás obraťte (na třídního učitele, školního metodika prevence či ředitele školy). Vaši informaci budeme brát velmi vážně a situaci budeme odborně a bezpečně řešit.

Děkujeme za Vaši podporu.

S pozdravem Mgr. Blanka Vetýšková
ředitelka školy

Příloha č. 4

Program proti šikanování

1. Úvod

Program je zpracován v souladu s metodickým pokynem MŠMT č.j. 24246/2008-6 „Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení“. Je nedílnou součástí Minimálního preventivního programu školy.

Šikanování vnímáme jako jev, který doprovází společnou výchovně vzdělávací činnost. Naším cílem je tedy vytvořit takové školní prostředí, ve kterém se šikaně nedaří, snažit se zvládnout takové metody, techniky a přístupy, aby se dařilo šikaně předejít, včas ji rozpoznat a umět řešit a nakonec minimalizovat její výskyt.

Charakteristika šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Nově se může realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikanování spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševní a tělesné zdraví oběti.

Projevy šikanování

Mezi základní formy šikany patří:

- verbální šikana, přímá a nepřímá – psychická šikana (součástí je i kyberšikana, děje se pomocí ICT technologií)
- fyzická šikana, přímá a nepřímá (patří sem i krádeže a ničení majetku oběti)
- smíšená šikana, kombinace verbální a fyzické šikany (násilné a manipulativní příkazy apod.)

Za určitých okolností může šikanování přerůst až do forem skupinové trestné činnosti a v některých opravdu závažných případech může nabýt i rysy organizovaného zločinu.

2. Škola v prevenci šikanování

Základem prevence šikanování a násilí ve škole je Školní vzdělávací program, který podporuje pozitivní vzájemné vztahy mezi žáky (a mezi žáky a učiteli). Při efektivní realizaci prevence šikanování usilujeme o vytváření bezpečného prostředí a za tím účelem:

- podporujeme solidaritu a toleranci

- podporujeme vědomí sounáležitosti
- posilujeme a vytváříme podmínky pro zapojení všech žáků do aktivit třídy a školy
- uplatňujeme spolupráci mezi dětmi a rozvíjíme jejich vzájemný respekt
- rozvíjíme jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince

Pedagogičtí pracovníci vedou důsledně a systematicky žáky k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících identitu a individualitu žáka. Pomáhají rozvíjet pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka. Všichni pedagogičtí pracovníci by měli vnímat vztahy mezi žáky a atmosféru v třídních kolektivech, kde působí, jako nedílnou a velmi důležitou součást své práce.

Preventivní opatření školy

Organizace a řízení

Otázka prevence šikany a její minimalizace úzce souvisí s dobrou komunikací jednotlivých pracovníků školy. Organizace chodu školy musí umožňovat častou a pružnou komunikaci o problémových jevech.

Komunikace

- Pravidelně – na pedagogických poradách informovat o případném podezření výskytu šikany.
- Průběžně – kdokoliv z pracovníků, kteří si všimnou příznaků nezdravých vztahů a nevhodného chování k některému z žáků, to neprodleně sdělí třídnímu učiteli a vedení školy. Následuje zostřené sledování vytipovaných žáků a komunikace o jejich projevech.
- Dotahování – po vyřešení případu shrnout postupy a výsledek řešení – poučení pro celý pedagogický sbor.

Preventivní tým: Mgr. B. Vetýšková – ŘŠ

Mgr. H. Forejtníková – školní psycholožka

Bc. Ingrid Janovcová – VP

Mgr. Y. Bartoňková - ŠMP

Preventivně výchovná činnost žáků

S třídními kolektivy se pracuje na rozvoji pozitivních mezilidských vztahů. Za jejich rozvoj odpovídají především třídní učitelé, následně pak všichni vyučující, kteří dle možností a konkrétní situace ve třídách najdou odpovídající organizační formy (výuka v jednotlivých předmětech, lyžařský kurz, exkurze, výlety, školy v přírodě, ozdravné pobyty...).

Žáci vědí, co je a co není šikana a jak se zachovat, když se v jejich blízkosti objeví.

Všichni učitelé se zaměřují na činnosti rozvíjející pozitivní vztahy a provádějí zpětnou vazbu.

Žáci jsou seznamováni s následujícími tématy:

- co je a co není šikana
- co je a co není žalování
- jakým způsobem se zastat oběti
- jak vhodným způsobem vyhledat pomoc dospělého

Prevence ve výuce

Všichni učitelé vnímají důležitost vytváření bezpečného prostředí. Kromě práce ve svém předmětu se soustředí na rozvoj pozitivních vztahů v daném kolektivu. Umožňují rozvoj spolupráce i zpětnou vazbu. Žáci by měli umět pracovat při skupinové práci, vyjadřovat se slušně a otevřeně při zpětné vazbě apod.

Prevence ve školním životě mimo vyučování

Zde se jedná především o prevenci o přestávkách a na mimoškolních akcích. Pedagogové musí se zvýšenou intenzitou sledovat případné možné nežádoucí projevy chování a místa, kde by mohlo k těmto projevům docházet.

Spolupráce s rodiči

Škola se snaží systémově spolupracovat s rodiči těmito prostředky:

- seznámení se Školním řádem
- seznámení s MPP

- poskytnutí adresáře služeb s ohledem na problematiku nežádoucího chování
- kvalitní práce třídních učitelů směrem k rodičům
- funkčnost poradenského systému (metodik prevence, výchovný poradce, preventivní tým)
- konzultace s rodiči o určitém problému
- pomoc při zprostředkování odborné pomoci
- vzájemné informování (škola - rodiče, rodiče - škola)
- vzájemná úzká spolupráce

Školní poradenské služby

Poradenské služby na škole poskytuje školní poradenské pracoviště ve složení:

- Mgr. Blanka Vetyšková - ředitelka školy
- Mgr. Hana Forejtníková – školní psycholožka
- Mgr. Yvona Bartoňková - školní metodik prevence
- Bc. Ingrid Janovcová – výchovný poradce

Krizový scénář školy a strategie k řešení šikanování

První pomoc při počáteční šikaně

1. Informují - li rodiče pedagogického pracovníka o podezření na šikanování, informuje tento pracovník neprodleně metodika prevence nebo ředitele školy, ten okamžitě svolá preventivní tým a zahájí okamžitě vyšetřování šikany. Totéž platí v případě, že má pedagogický pracovník podezření na šikanování nebo v případě, že někdo z žáků nahlásí podezření na šikanu.
2. Preventivní tým stanoví okamžité kroky k odhalení podezření nebo šikany
  - **odhad závažnosti a formy šikany.**
3. Je uskutečněn rozhovor s tím, kdo na šikanu upozornil a s obětí šikany.
4. Zajistí se svědci šikany a důkazy šikany.
5. Provedou se utajené individuální rozhovory se svědky šikany. Je nepřijatelné společné vyšetřování agresorů a svědků a konfrontace oběti s agresory.
6. Zajistí se ochrana oběti.
7. Předběžně se vyhodnotí stávající situace
  - a) metoda usmíření
  - b) metoda vnějšího nátlaku (pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči).
8. Rozhovor se třídou
  - a) efekt metody usmíření
  - b) oznámení potrestání agresorů
9. Vždy informujeme rodiče o výsledcích vyšetřování šikany, a to i v případech, že se podezření neprokáže.
10. Následná práce s celou třídou.

Krizový scénář pro výbuch skupinového násilí při pokročilé šikaně

1. Zvládnutí vlastního šoku - odhad závažnosti situace a formy šikany.
2. Bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí.
3. Zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy.
4. Zabránění domluvě agresorů a ovlivňování svědků.
5. Pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře).
6. Oznámení na PČR, současně navázání kontaktu se specialistou na šikanování (okresní metodik prevence). Informace rodičům.
7. Rozhovor s obětí a informátory.

8. Nalezení nejslabších článků, nespolupracujících svědků.
9. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky.
10. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory. **Nikdy nekonfrontujeme agresory s obětí!!!**
11. Metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny
Náprava, spolupráce s celou skupinou, uzdravování kolektivu
Nová cesta k léčbě šikany (Kolář, 2011)

Postup ředitele školy

1. Přijme informaci o šikanování (pedagogický pracovník, rodič, žák).
2. Rozhodne, zda škola zvládne řešit šikanu vlastními silami nebo zda škola potřebuje pomoc z venku a je nezbytná její součinnost se specializovanými institucemi a Policií ČR.
3. Svolá preventivní tým.
4. V případě prokázaných projevů šikany jmenuje pracovníky, kteří se budou podílet na vyšetřování šikany dle jeho pokynů.
5. Zajistí informování rodičů o vyšetřování šikany nebo sám informuje o výsledcích vyšetřování šikany, které řídí.
6. V případě negativních dopadů šikanování na oběť je nutné zprostředkovat péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, speciálně pedagogického centra nebo dalších odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.
7. V mimořádných případech doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v příslušném diagnostickém ústavu.
8. V mimořádných případech podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.
9. Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění) oznámí tuto skutečnost Policii ČR.
10. Oznámí orgánu sociálně právní ochrany dítěte skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka. Pokud žák spáchá trestný čin (provinění), popř. opakovaně páchá přestupky, zahájí spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dítěte bez zbytečného odkladu.
11. Projedná v pedagogické radě potrestání agresorů.

Strategie pro řešení počátečního stádia šikanování všeobecně

1. Rozlišit stádium šikany (počáteční, pokročilá).
2. Zjistit informace od obětí i spolužáků.
3. Individuální rozhovory se svědky, v případě neshody svědků nebo nejasností vést konfrontační rozhovory.
Nekonfrontujeme agresora s obětí!
Konfrontace agresorů provádíme až po získání plnohodnotných informací.
4. Svolat výchovnou komisi.
5. Pozvat rodiče oběti i agresorů – nikdy ne současně! Rodiče oběti musí znát postup řešení.
6. Rozebrat situaci se třídou.
7. Sledovat vztahy žáků a pracovat s nimi.
8. Proškolený pracovník, většinou školní metodik prevence, na podkladě kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování rozhodne, zda řešení zvládne škola sama nebo si povolá odborníka specialistu (Mgr. Adamusová, PPP Břeclav).

Strategie při zjištění pokročilé šikany (3. – 5. stádium) všeobecně

1. Odhad závažnosti onemocnění

- chování, spolupráce, vztahy, celková atmosféra
- závažnost a četnost agresivních projevů
- doba, po kterou šikanování probíhá
- počet obětí a agresorů

Při odhadu závažnějších forem a stádia šikanování je závazný krizový plán, který upravuje:

- způsob ochrany oběti/-í
- povinnosti pedagogických pracovníků a jejich jednotný postup
- zajištění součinnosti – technické a organizační podmínky, případně personální
- zajištění a koordinace informačních toků
- opatření – školní řád, klasifikační řád, pracovní řád
- způsob další práce se třídou, s jednotlivými aktéry

2. Strategie vyšetřování

- zajištění bezpečí oběti, příp. informátora
- zvýšení pedagogického dozoru na rizikových místech, v rizikových situacích
- kontaktování externího servisního zařízení – odborník na vyšetřování šikany, policie

3. Závěry vyšetřování

- zajištění ochrany oběti, resp. Informátora
- prokázání a usvědčení agresorů, přiznání
- jednání výchovné komise - realizace opatření
- oznámení o potrestání agresorů
- léčba skupiny

Doporučuje se dále pracovat s agresorem (jeho náhled na vlastní chování, motivy, rodinné prostředí). V případě potřeby mu zprostředkovat péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

Pro potrestání agresorů lze užít i následující běžná výchovná opatření:

- napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele školy
- snížení známky z chování
- převedení do jiné třídy (školy)

Pro nápravu situace ve skupině je potřeba pracovat s celým třídním kolektivem. Je nezbytné vypořádat se i s traumaty těch, kteří přihlíželi, ale nezasáhli (mlčící většina).

Spolupráce se specializovanými institucemi a Policí ČR

- v resortu školství – s PPP, SVP, SPC
- v resortu zdravotnictví – s pediatrií a odbornými lékaři, dětskými psychology, psychiatry a zařízeními, která poskytují odbornou poradenskou a terapeutickou péči, včetně individuální a rodinné terapie
- v resortu sociální péče – s OSPOD

Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění):

- Policie ČR

Stádia šikanování

První stadium: Zrod ostrakismu

Jde o mírné, převážně psychické formy násilí, kdy se okrajový člen skupiny necítí dobře. Je neoblíben a není uznáván. Ostatní ho více či méně odmítají, nebaví se s ním, pomlouvají ho, spřádají proti němu intriky, dělají na jeho účet „drobné“ legrácky apod. Tato situace je již zárodečnou podobou šikanování a obsahuje riziko dalšího negativního vývoje.

Druhé stadium: Fyzická agrese a přitvrzování manipulace

V zátěžových situacích, kdy ve skupině stoupá napětí, začnou ostrakizovaní žáci sloužit jako hromosvod. Spolužáci si na nich odreagovávají nepříjemné pocity například z očekávané těžké písemné práce, z konfliktu s učitelem nebo prostě jen z toho, že chození do školy je obtěžuje. Manipulace se přitvrzuje a objevuje se zprvu ponejvíce subtilní fyzická agrese. Stupňování agrese může být dáno také neřešením předchozí situace.

Třetí stadium (klíčový moment): Vytvoření jádra

Vytváří se skupina agresorů, úderné jádro. Tito šířitelé „viru“ začnou spolupracovat a systematicky, nikoliv již pouze náhodně, šikanovat nejvhodnější oběti. V počátku se stávají jejich oběťmi ti, kteří jsou už osvědčeným objektem ostrakizování. Třída ví, o koho jde. Jde o žáky, kteří jsou v hierarchii nejnižší, tedy ti „slabí“. Většinou platí mezi ostatními žáky názor – „raději on, než já“.

Čtvrté stadium: Většina přijímá normy

Normy agresorů jsou přijaty většinou a stanou se nepsaným zákonem. V této době získává neformální tlak ke konformitě novou dynamiku a málokdo se mu dokáže postavit. Platí „Buď jsi s námi, nebo proti nám.“ U členů „virem“ přemožené skupiny dochází k vytvoření jakési alternativní identity, která je zcela poplatná vůdcům. I mírní a ukáznění žáci se začnou chovat krutě – aktivně se účastní týrání spolužáka a prožívají při tom uspokojení.

Páté stadium: Totalita neboli dokonalá šikana

Násilí jako normu přijímají všichni členové třídy. Šikanování se stává skupinovým programem. Obrazně řečeno nastává éra „vykořisťování“. Žáci jsou rozděleni na dvě sorty lidí, které jsem pro přehlednost označil jako „otrokáře“ a „otroky“. Jedni mají všechna práva, ti druzí nemají práva žádná.

Ve čtvrtém a pátém stadiu hrozí reálné riziko prorůstání parastruktury šikany do oficiální školní struktury. Stává se to v případě, kdy iniciátor šikanování je sociometrickou hvězdou. Je žákem s výborným prospěchem, má kultivované chování a ochotně pomáhá pedagogovi plnit jeho úkoly.

Zvláštnosti u psychických šikan

U psychických šikan zůstává princip stadií nezměněn. Nicméně jejich podoba je jiná. V popředí je nepřímá a přímá verbální agrese čili psychické násilí. Často se zraňuje „jen“ slovem a izolací. Rozdíl je pouze v tom, že se nestupňuje násilí fyzické, ale psychické. Krutost psychického násilí si však v ničem nezadá s nejbrutálnější fyzickou agresí.

Příloha č. 5

Strategie školy při výskytu podezřelé látky a při podezření na užití omamné látky

1. Zajistí-li zaměstnanec školy podezřelou látku a je podezření, že se jedná o drogu či jinou škodlivou látku, v přítomnosti dalšího zaměstnance školy uloží tuto látku do obálky, na kterou napíše datum, čas a místo zjištění látky. Obálku přelepí, opatří razítkem školy a uschová do školního trezoru. Poté zajistí bezodkladné informování Policie ČR. Pokud je zjištěna látka u žáka, který jeví známky intoxikace, předá se látka stejným způsobem lékaři.
2. V případě ohrožení zdraví žáka v důsledku podezření na požití omamné látky musí být žák odveden ze třídy do místnosti, kde musí být zajištěn dohled dospělé osoby, a to do doby, než si pro žáka přijdou zákonní zástupci nebo lékařská služba. Škola je povinna kontaktovat bezodkladně zákonné zástupce a informovat je o povaze zdravotních obtíží žáka.
3. Při užití stimulačních či kanabinoidních látek škola vyzve zákonné zástupce, aby navštívili lékaře, popř. nabídne možnosti, kde se mohou poradit o výchovných postupech.
4. Pokud si zákonný zástupce pro žáka včas nepřijde, škola přehodnotí zdravotní stav žáka a zavolá lékařskou pomoc, a to zejména v případech, kdy by mohlo být ohroženo zdraví žáka. Zákonný zástupce bude o postupu školy bezodkladně informován. Škola vyhotoví zápis průběhu celého případu a stanoví opatření k zamezení výskytu žáků pod vlivem omamné látky ve škole.

Příloha č. 6

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže

Škola se řídí metodickým doporučením k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č. j.: 21291/2010-28).

- 1) Návykové látky – drogy – nová příloha 2018
- 2) Rizikové chování v dopravě
- 3) Poruchy příjmu potravy
- 4) Alkohol a děti školního věku – nová příloha 2018
- 5) Syndrom týraného dítěte – CAN - nahrazeno Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě ve škole 2024
- 6) Školní šikana – aktualizováno 2020
- 7) Kyberšikana - nová příloha 2017
- 8) Homofobie
- 9) Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
- 10) Vandalismus - nová příloha 2017
- 11) Záškoláctví - nová příloha 2017 – nový metodický pokyn 2024
- 12) Krádeže
- 13) Tabák – nová příloha 2018 – aktualizováno 2022; 2023 byl ve Sbírce zákonů zveřejněn zákon č. 59/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů (nikotinové sáčky)
- 14) Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí
- 15) Netolismus
- 16) Sebepoškozování
- 17) Nová náboženská hnutí
- 18) Rizikové sexuální chování
- 19) Příslušnost k subkulturám
- 20) Domácí násilí – nahrazeno Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě ve škole 2024
- 21) Hazardní hraní
- 22) Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkající se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních za účelem zajištění bezpečnosti a ochrany jejich zdraví, Formulář Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS
- 23) Psychická krize/duševní onemocnění žáka
- 24) Sebevražedné chování

TÝRANÉ, ZNEUŽÍVANÉ A ZANEDBÁVANÉ DÍTĚ VE ŠKOLE – sjednocuje metodické doporučení 5 a 20 (Syndrom CAN a Domácí násilí)

Příloha č. 7

Plán školního metodika prevence

Základní činnosti

- depistáž problémových žáků, práce s nimi
- průběžné řešení konfliktních situací a RCH
- kontrola a řešení podezřelé a neomluvené absence
- příprava Minimálního preventivního programu, koordinace přípravy
- informace pro všechny pedagogické pracovníky školy o prevenci RCH
- seznámení pedagogických pracovníků s MPP, pojmenování jednotlivých kroků, které povedou k jeho realizaci
- informace pro pedagogické pracovníky o dalším vzdělávání k prevenci RCH
- spolupráce s dalšími pracovníky školy při řešení otázek v postupech výchovné činnosti s problémovými žáky
- zapracování problematiky prevence RCH do školních dokumentů
- seznámení zákonných zástupců s MPP (zasedání SRPDŠ)
- spolupráce s MP PPP, spolupráce s institucemi
- zabezpečení a vyhodnocení jednotlivých preventivních aktivit
- vyhodnocení MPP
- navázání kontaktů s institucemi a organizacemi, které se angažují v prevenci RCH
- podání návrhů psychologických a speciálně pedagogických vyšetření (problematika RCH)
- vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti ŠMP
- poradenská služba pro zákonné zástupce
- poradenská služba pro žáky
- příprava informací o RCH na škole pro pedagogickou radu
- účast na poradě s okresním metodikem prevence

Příloha č. 8

Plán výchovného poradce

Základní činnosti

- spolupráce s SPC, PPP
- kontrola Doporučení SPC a PPP jednotlivých žáků (platnost, kontrolní posouzení)
- evidence vycházejících žáků
- kariérní poradenství
- depistáž žáků s výukovými problémy
- spolupráce s ostatními pedagogy při plnění doporučení SPC a PPP
- spolupráce s ostatními pedagogy při řešení problémových situací
- kontrola realizace podpůrných opatření
- kontrola Hodnocení PO a Hodnocení průběhu vzdělávání žáků
- kontrola vypracování, hodnocení a sběr IVP
- účast na setkání výchovných poradců
- průběžná spolupráce se zákonnými zástupci žáků

Září

- kontrola Doporučení SPC a PPP jednotlivých žáků (platnost, termín nového posouzení)
- kontrola a sběr IVP
- evidence vycházejících žáků

Říjen

- seznámení žáků s učebními obory, zjišťování individuálních zájmů týkajících se profesní orientace
- podání žádostí na SPC, PPP o předprofesní vyšetření vycházejících žáků
- organizace návštěvy žáků na veletrhu vzdělávací nabídky

- vystoupení na zasedání SRPDŠ - informace o umístění bývalých vycházejících žáků a informace rodičům aktuálně vycházejících žáků

Listopad

- návštěva SPC ve škole + vyšetření žáků
- realizování exkurzí na OU pro vycházející žáky

Prosinec

- realizování exkurzí na OU pro vycházející žáky
- náborové besedy se zástupci OU
- kontrola Doporučení SPC a PPP jednotlivých žáků
- registrace pracovních omezení a lékařských doporučení u vycházejících žáků

Leden

- seznámení žáků s přijímacím řízením, přihláškami, cvičné vyplnění
- seznámení s Doporučeními vycházejících žáků ohledně profesní orientace
- stanovení termínu návštěvy vycházejících žáků u dětského lékaře pro potvrzení na přihlášky

Únor

- kontrola vyplněných přihlášek, doplnění klasifikace a hodnocení žáka

Březen

- seznámení žáků i rodičů s termíny přijímacího řízení

Duben

- pohovor s žáky o výsledcích přijímacího řízení; v případě nepřijetí, příprava na druhé kolo
- příprava a realizace zápisu žáků do 1. třídy

Květen

- evidence přijatých, nepřijatých žáků
- evidence a vydávání zápisních lístků

Červen

- kontrola a zhodnocení IVP, PO a průběhu vzdělávání

Příloha č. 9

Plán školního psychologa

srpen, září

- koordinace činností v rámci ŠPP
- první porada ŠPP a plán dalších porad
- plán práce ŠP a ŠPP – domluva s členy ŠPP na rozdělení kompetencí
- aktualizace programu poradenských služeb
- aktualizace informací o ŠPP na webových stránkách školy a v dokumentech školy
- seznámení se se školou, představení se a náslechy ve všech třídách
- nastavení spolupráce s učiteli, vyhodnocení dotazníku ohledně spolupráce se ŠP
- spolupráce s třídními učiteli při adaptaci nových žáků - nabídka seznamovacích dnů, případně

- individuální práce
- zmapování potřebnosti individuální psychologické péče a nabídka pro konkrétní žáky a rodiče

průběžně

- individuální psychologická péče o žáky
- pomoc učitelům, žákům a rodičům při řešení problémů v oblasti výchovy a vzdělávání
- krizová intervence pro žáky, rodiče i učitele
- preventivní práce se třídami - programy zaměřené na socio-emoční rozvoj, dobré vztahy ve třídě, primární prevence rizikového chování
- cílené intervence ve třídách při problémech v třídním kolektivu
- mapování vztahů ve třídě na žádost třídního učitele
- pomoc třídním učitelům s adaptací nově příchozích žáků a jejich začleněním
- na žádost rodiče nebo doporučení třídního učitele sledování žáků neprospívajících, hledání příčin školního neprospěchu a návrhy další péče o tyto žáky
- prezentace práce ŠPP na webu, na poradách, na akcích pro rodiče
- účast na poradách školy a poradách ŠPP (pravidelných i mimořádných)
- spolupráce s dalšími členy ŠPP - s MP při řešení rizikového chování žáků, s VP na kariérovém poradenství apod.
- další vzdělávání
- účast na metodických schůzkách školních psychologů v PPP Brno, Kohoutova
- administrativa a dokumentace, evidence konzultací

červen

- vyhodnocení a uzavření individuální práce se žáky, závěrečné rozhovory s rodiči
- vyhodnocení plánu ŠP

Příloha č. 10

Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS

Jméno a příjmení žáka:

Datum narození:

Místo trvalého pobytu:

Kontaktní údaje na zákonného zástupce/telefon

(v případě zletilého žáka na kontaktní osobu)

Název a adresa školy/školského zařízení, ročník:

Ošetřující lékař/odborný lékař:

(na základě souhlasu zákonného zástupce uváděno pro případ konzultace při vzniku problémové situace např. psychiatr, neurolog, atp.)

Pedagogický pracovník školského poradenského zařízení spolupracující na vytváření „Krizového plánu“:

Třídní učitel:

Druhý pedagog ve třídě:

Asistent pedagoga:

Ostatní vyučující žáka:

Vychovatel/vychovatelka:

Osoby zajišťující specializované činnosti ve škole/školském zařízení (např. fyzioterapeut, speciální pedagog, psycholog, výchovný poradce, atd.):

Aktuální zdravotní stav žáka:

Aktuální stav žáka (obsahuje popis speciálních vzdělávacích potřeb dle doporučení školského poradenského zařízení):

Popis obtíží žáka (spouštěcí mechanismy vzniku problémových situací u konkrétního žáka v konkrétních situacích, na konkrétních místech, v přítomnosti konkrétních osob, v jejich přístupu apod., např. fyziologická potřeba, příjem potravy, tekutin, únava a „přetažení“, přecitlivělost na různé podněty jako zvuky, světlo, barvy, pachy, doteky, nepohodlí, změny aktuálního zdravotního stavu, či jiných faktorů, které ovlivňují jeho aktuální naladění):

Doporučený postup prevence vzniku problémových situací (postup zpracován na základě osobnostní charakteristiky žáka viz „Popis obtíží žáka“ a dle doporučení školského poradenského zařízení, součástí plánu je „záznamový arch“ sloužící jako podklad pro vyhodnocování vhodně nastavených opatření pro prevenci vzniku nevhodného chování žáka, problémového chování či problémové situace):

Doporučený postup v případě, kdy problémová situace nastala (obsahuje popis konkrétních kroků při vzniku nevhodného chování, problémového chování či problémové situace, vymezení kompetencí a odpovědnosti jednotlivých zaměstnanců, včetně přesného stanovení podmínek kdy a za jakých okolností škola žádá o pomoc jiné odborníky, např. linku 155):

Podpisy informovaných osob (všech, kteří jsou s žákem v interakci v době jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení):

Podpis žáka:

Podpis zákonného zástupce/kontaktní osoby v případě zletilého žáka:

Místo, datum: Zpracoval/a:

Podpis ředitele školy:

Záznamový arch

Datum/čas	Co se stalo/průběh problémové situace	Kdo byl kontaktován/kým/čas	Poskytnutá opatření	Vyhodnocení